

תפיסות האחיות והאחים בכללית את המקצוע בהווה ובעתיד, והשפעת המגפה על תפיסות אלה

מרינה לאונגקו PhD, RN, לילי פרלמן MA, RN, ציפי הורניק-לוריא PhD פטריסיה צימרמן MA, RN, לימור יריב PhD, RN

רקע

לאורך ההיסטוריה, מקצוע הסיעוד הינו דינמי בהגדרת תחומי פעילותו. המקצוע מתאים עצמו ומתפקד באופן מיטבי במצבי הבריאות המגוונים הקיימים בתקופה, ובמקביל מתכנן, מעצב ומגבש חזון המקצועי.

מטרות

לבחון עמדות האחיות בנוגע לתפקידם המקצועי בהווה ובעתיד; לבחון שינוי בעמדות לאחר הגל הראשון של המגפה בישראל.

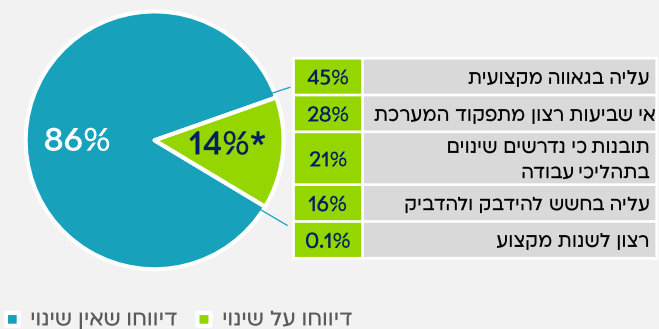
שיטות

מחקר חתך, בו מולאו שאלונים אנונימיים מקוונים לדיווח עצמי ע"י אחים/יות בכללית בשני מועדים: ינואר 2020- לפני פרוץ המגיפה (N=1734) ויולי 2020- אחרי הגל הראשון של המגפה בארץ (N=1882), 56% מהמשיבים היו אחים/יות מן השורה; 11% - בעלי תפקיד קליני; ו-33% בעלי תפקיד ניהולי

תוצאות

- בשתי נקודות הזמן (n=3616), כ-80% מהמשיבים ציינו שהיו בוחרים במקצוע הסיעוד שוב.
- בוגרי תואר שני בעלי 10-20 שנות וותק וולא תפקיד ניהולי/קליני, הביעו פחות מוכנות לבחור בשנית במקצוע הסיעוד, בהשוואה לשאר המשיבים ($p < 0.05$).
- 82.2% המשיבים מעדיפים קריירה במסלול קליני, כ-65% מעדיפים קריירה ניהולית ו-53% קריירה אקדמית
- בוגרי תואר שני ובעלי תפקידים קליניים (מדריכים/מרכזי תחום) רואים את עצמם בעתיד עוסקים במחקר יותר מאחרים ($p < 0.05$).
- מעל 90% מהמשיבים ציינו את חשיבות האקדמיזציה, אך מעל-מחצית חשבו שבמערכת הבריאות העתידית יש מקום גם לאחיות מעשיות.
- מעל 85% מהמשיבים ציינו כי קיים פער בין מקצוע הסיעוד בפועל לבין תפיסת הציבור את המקצוע, ומעל 90% הסכימו כי אחיות בעצמן יכולות לצמצם את הפער.

שינוי ביחס האחיות למקצוע הסיעוד בעקבות הגל הראשון של המגפה (n=1882)

תחומי פעילות לשימור בסיעוד/ להעברה למקצועות אחרים (n=1882)

תחומי פעילות	לשימור	להעברה
טיפול ישיר מוצע	92.8%	7.2%
	92.2%	7.8%
	89%	11%
טיפול לא-ישיר	58.5%	41.5%
	16.3%	83.7%
טיפול מוצע לא-מוקד	36.1%	63.1%
	7.8%	92.2%

* שאלה פתוחה, עם אפשרות לציין מספר שינויים

* תחומי פעילות להעברה הועלו ע"י המשיבים בסקר הראשון. שיעור המסכימים הוצג ע"פ תוצאות הסקר השני

- לאחר הגל הראשון של המגפה לא נמצא שינוי בתפיסת האחיות כלפי מסלול הקריירה האישי שלהן, למעט המוכנות להשתתף בתהליכי קביעת מדיניות הבריאות שירדה מ-70% בסקר הראשון, ל-8% בסקר השני.
- לאחר התנסות בעבודה במשמרות של 12 שעות, בעקבות המגפה, פחות אחיות מבתי החולים הביעו רצון להאריך את המשמרות (מ-50.8% -בסקר הראשון, ל-39.4% -בסקר השני, $p < 0.05$).

דיון וסיכום

ממצאי המחקר חושפים תפיסות חיוביות של האחיות לגבי המקצוע, גם בעידן הפנדמיה. הממצאים עשויים להוות בסיס עבור קובעי המדיניות לתכנון עתידי של תפקיד האחיות והאחים בישראל.